

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120296262
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:6120296262.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. L. XXXX/X, U., právne zastúpenému JUDr. Danielom Malíkom, advokátom so sídlom C. XXXX/X, Y., o zaplatenie 14.547,02 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18Csp/26/2020-140 zo dňa 12.novembra 2020, takto

rozhodol:

I.Rozsudok súdu prvej inštancie ponecháva nedotknutým vo výroku I. o čiastočnom zastavení konania a vo výroku II. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 892,56 eur spolu so špecifikovaným úrokom z omeškania, vrátane určenej lehoty splatnosti.

II.Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje vo zvyšnej časti (výroky III. až V.).

III.Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.Napadnutým rozsudkom (jeho výrokom I.) okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 150 eur aplikujúc ustanovenia § 144 a § 145 ods. 2 CSP (citované v napadnutom rozhodnutí) a to na základe dispozitívneho úkonu žalobcu vykonaného z dôvodu, že žalovaný dňa 17.06.2020, t.j. po podaní žaloby, uhradil sumu 150 eur.

2.Následne súd prvej inštancie s poukazom na § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, § 9 ods. 1 veta prvá, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu v spojení s § 52 ods. 1 až 4 OZ (všetky ustanovenia citované v napadnutom rozsudku) východiskovo za preukázané vyhodnotil, že na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. 621981 zo dňa 04.06.2015 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou L., a.s. - a žalovaným boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky formou bezúčelového spotrebného úveru vo výške 25.000 eur so zmluvne dohodnutým úrokom vo výške 9,29 % ročne, ktorý úver sa žalovaný zaviazal splácať v 108-ich pravidelných mesačných splátkach v sume 344,38 eur. Prvá splátka úveru bola splatná do 05.07.2015, posledná do 05.06.2024. Ročná percentuálna miera nákladov bola stanovená na 9,7 %, priemerná RPMN vo výške 11,53 %. Celkovo sa žalovaný zaviazal zaplatiť sumu 37.193,04 eur, čo predstavuje odplatu v percentuálnej výške 9,29 %. Právne nástupníctvo žalobcu vyplýva z príslušného výpisu z Obchodného registra.

3.Nadväzne okresný súd argumentoval, že podľa 53 ods. 9 OZ mohol žalobca uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky splátky a po uplynutí 15 dňovej lehoty vymáhať od dlžníka zaplatenie celej zvyšnej pohľadávky. Žalobca však ani v jednej

listine neuviedol, pre ktorú nezaplatenú splátku uplatňuje toto právo. Vychádzajúc z listinných dôkazov predložených samotným žalobcom, bolo preukázané, že žalovaný zaplatil splátku splatnú 5.12.2019 dňa 13.1.2020, teda v čase keď žalobca zasielal žalovanému upozornenie. Hoci žalobca uvádza, že ide o opakované upozornenie, nepredložil v tomto smere žiadne dôkazy. Preto súd vychádzal zo skutočnosti, že prvýkrát žalobca upozornil žalovaného na omeškané splátky ku dňu 6.2.2020. Rozvinúc opísané platí, že k uvedenému dátumu neboli zaplatené celé dve splátky a čiastočne tretia splátka, splatné vždy k 5. dňu príslušného mesiaca, t.j. nebola zaplatená splátka splatná v decembri, januári a čiastočne splátka splatná vo februári. Nesporne však k dátumu 14.4.2020 žalovaný nebol v omeškaní so zaplatením omeškanej splátky splatnej v decembri 2019 viac ako tri mesiace, keďže vykonal úhradu na túto splátku (ako to vyplýva z prehľadu splátok na č.l. 63) dňa 13.1.2020 v ovýške 360,45 eur. Žalobcom predložený prehľad splácania teda nekorešponduje so stavom omeškaných splátok ako vyplýva z listín poskytnutých taktiež žalobcom.

4.Súd prvej inštancie zhrnul, že nakoľko nie je preukázané platné zosplatenie úveru, má žalovaný právo platiť svoj záväzok v dohodnutých splátkach (po 344,38 eur vždy k 5. dňu príslušného mesiaca). V tejto spojitosti podrobne špecifikoval žalovaným vykonané úhrady omeškaných splátok ku dňu (svojho) rozhodovania, pričom dospel k záveru, že k uvedenému momentu predstavuje dlh žalovaného sumu 892,56 eur, ktorý nárok ako dôvodný priznal (výrok II.).Vo zvyšnej časti - doteraz/aktuálne nesplatenj - žalobu zamietol (výrok III).

5.Okrem istiny okresný súd priznal žalobcovi aj príslušenstvo v podobe úroku z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ).

6.O trovách konania rozhodoval súd prvej inštancie podľa pomeru úspechu (§ 255 ods. 1 CSP) súhrne vo vzťahu k istine i príslušenstvu. Žalobca si žalobou uplatnil nárok v sume 14.547,02 eur + príslušenstvo predstavujúce sumu 407,93 eur, celkovo 14.954,95 eur. Úspech žalobcu predstavuje priznaný nárok v sume 892,56 eur + príslušenstvo v sume 7,23 eur, čo v percentuálnom vyjadrení (po zaokrúhlení) predstavuje 6 %. Čistý úspech žalovaného teda predstavuje 88 % (94 - 6 %), v ktorom rozsahu bol priznaný žalovanému nárok na náhradu trov konania.

7.Proti tomuto rozsudku, čo do výroku III. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti, podal odvolanie žalobca a domáhal sa zmeny v podobe vyhovenia žalobe v celom rozsahu.

8.Primárne namietal, že Okresný súd Banská Bystrica v danom konaní dňa 28.5.2020 vydal platobný rozkaz. Ide o rozhodnutie vo veci samej, ktorého skutkovým základom sú len skutočnosti tvrdené žalobcom a preukázané ním predloženými listinnými dôkazmi. Uvedené ustanovenie z tohto dôvodu vyžaduje, aby skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje žalobou uplatnené právo, boli dostatočne osvedčené; požadované plnenie musí byť dovolené objektívnym právom. Vydať platobný rozkaz teda možno len vtedy, ak v žalobe uplatnené právo vyplýva zo skutočnosti tvrdených žalobcom, o ktorých súd nemá pochybnosti, najmä, ak tieto skutočnosti vyplývajú z listinných dôkazov, ktoré sú prílohou žaloby.

9.Ak teda súd vydá platobný rozkaz, pričom po jeho zrušení žalobu čiastočne zamietne z dôvodu, že nemá preukázané platné zosplatenia a bez toho, aby umožnil stranám adekvátne reagovať na zmenu svojho stanoviska ohľadne uplatneného nároku, ide podľa odvolateľa o prekvapivé rozhodnutie. Procesný poriadok pritom stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Strany by nemali byť zaskočené možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Žalobca sa (vychádzajúc z platobného rozkazu) domnieval, že jeho žaloba je spolu s predloženými dôkazmi pre súd zrozumiteľná a určitá, jeho skutkové tvrdenia úplne, preukázané a nárok vyšpecifikovaný. Žalobca objektívne nemohol predvídať následné čiastočne zamietavé súdne rozhodnutie, keď súd ani jednou výzvou nevyzval žalobcu, aby špecifikoval, pre nezaplatenie ktorej splátky žalobca zosplatiť úver.

10.Okrem toho, podľa žalobcu, v prípadoch neúplných podaní súd obligatórne vyzve na doplnenie/opravu takéhoto podania. Súd nemá fakultatívnu možnosť uvedené vykonať podľa vlastného uváženia, ale zákon mu výslovne prikazuje pokúsiť sa odstrániť uvedené vady konania v § 129 CSP uvedeným postupom. Súd žalobcu na doplnenie žaloby ohľadom ozrejmenia vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nevyzval, napriek tomu vo veci meritórne rozhodol, čím žalobcovi odňal možnosť uplatňovať si procesné práva za účelom účinnej ochrany jeho práv. Zamietnutím žaloby súd rozhodne, že žalobca vo veci samej nárok voči žalovanému nemá, a to či už preto, že mu nevyplýva z určitého skutkového základu alebo preto, že neuniesol dôkazné bremeno. Ak však súd nedisponuje skutkovými tvrdeniami

nevyhnutnými na to, aby dospel k záveru o neexistencii nároku alebo neunesení dôkazného bremena, nemá ako v tom okamihu rozhodnúť o zamietnutí žaloby. Nemôže preto v odôvodnení rozhodnutia podľa § 220 ods.2 CSP uviesť ani to, ako posúdil skutkové tvrdenia strán, pokiaľ sú skutkové tvrdenia natoľko neurčité a neúplné, že ich nie je možné posúdiť.

11. Odvolateľ dodal, že ku dňu zosplatnenia úveru (14.4.2020) bolo splatných 58 splátok, čo predstavuje 19974,04 eur ($58 \times 344,38 = 19974,04$ eur). Podľa prehľadov splácania, ktoré pripojil k žalobe, žalovaný do zosplatnenia úveru uhradil spolu 18699,20 eur, rozdiel medzi tým, čo mal uhradiť je 1274,84 eur, čo predstavuje omeškanie s 3,7 splátkami ku dňu zosplatnenia ($1274,84 : 344,38 = 3,7$ splátky), preto bol žalovaný ku dňu zosplatnenia úveru v omeškaní s viac než tromi splátkami. Stav omeškaných splátok na úvere zohľadňuje iba posledné tri omeškané splátky pred zosplatnením úveru. Z prehľadov splácania však vyplýva omeškanie so všetkými splátkami. K zosplatneniu úveru teda došlo z dôvodu neuhradenia splátky splatnej za mesiac január 2020 (táto splátka nebol uhradená v plnej výške), pričom dňa 5.4.2020 uplynuli tri mesiace od splatnosti splátky za mesiac január 2020. Úver bol zosplatnený dňa 14.4.2020, takže je zrejmé, že žalovaný bol ku dňu zosplatnenia úveru v omeškaní so splátkou splatnou dňa 5.1.2020 viac než tri mesiace.

12. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaný navrhol rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť. V konaní totiž bolo jednoznačne skutkovo preukázané, že žalobcom nebol dodržaný zákonný procesný postup v zmysle ustanovení § 565 OZ k platnému zosplatneniu pohľadávky voči žalovanému. Zo spisu je v celku zrejmé, že k 14.4.2020 (list doručený žalovanému dňa 20.04.2020) žalovaný nebol v omeškaní so zaplatením splátky za obdobie mesiaca december 2019, keďže k úhrade došlo dňom 13.1.2020. Tento procesný postup žalobcu už nie je možné žiadnym spôsobom skutkovo vo vzťahu k ním uvádzaným skutočnostiam upraviť/validovať. K platnému zosplatneniu teda nedošlo, z ktorého dôvodu uplatnený nárok postráda základný zákonný predpoklad.

13. Napadnuté rozhodnutie nemožno podľa žalovaného považovať ani za prekvapivé. Žalobca totiž pred rozhodnutím vo veci, kde žiadal, aby súd rozhodol bez jeho prítomnosti, poznal argumentáciu a stanovisko žalovaného, ktorý od začiatku tvrdil, že nie sú splnené podmienky zosplatnenia pohľadávky.

14. V následnom stanovisku žalobca odkázal na obsah podaného odvolania a doplnil, že rozhodnutie súdu bolo nepredvídateľné z toho dôvodu, že stanovisko/vyjadrenie žalovaného, že neboli splnené podmienky zosplatnenia úveru, nebolo vyjadrením súdu, ale žalovaného, pričom s týmto tvrdením žalobca nesúhlasil. Žalobca teda nemá možnosť predvídať rozhodnutie súdu, nakoľko zo strany súdu nebol ani jednou výzvou vyzvaný, aby sa vyjadril k zosplatneniu úveru, resp., aby sa vyjadril, či pri zosplatnení úveru postupoval v súlade so zákonom.

15. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala neúspešná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnuté a samostatné výroky o čiastočnom zastavení konania a o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 892,56 eur vrátane príslušenstva a lehoty splatnosti) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

16. Nesprávnym a evidentne účelovým je výklad (inak relevantného) princípu/zákazu prekvapivosti súdnych rozhodnutí prezentovaný odvolateľom. V zmysle ním naznačenej/podsúvanej úvahy by totiž muselo byť meritórne rozhodnutie súdu vydané v štádiu konania po vydaní/zrušení platobného rozkazu identické s vydaným/zrušeným platobným rozkazom (inak je podľa žalobcu neprípustne prekvapivé). Uvedené jednak nevyplýva z žiadneho ustanovenia procesného predpisu/kódexu, predovšetkým však ide o nelogickú až absurdnú konštrukciu, úplne negujúcu zmysel/význam procesu ustáľovania relevantného skutkového/právneho stavu (vrátane prenosu dôkazného bremena) v priebehu súdneho konania/dokazovania. Inými slovami, argumentácia žalobcu vo svojich dôsledkoch smeruje k tomu, že okresný súd v štádiu po vydaní platobného rozkazu už fakticky nemôže akceptovať žiadnu námietku/obranu zo strany žalovaného, len rozhodnúť tak, ako znel výrok platobného rozkazu. Ide o zjavne mylnú a neakceptovateľnú úvahu.

17. Z obsahu spisu je v rozoberanej spojitosti evidentné, že žalovaný už v rámci písomného odporu (doručeného žalobcovi v zmysle ref. na čl 84 spisu) spochybnil žalobcom uplatnený nárok (predčasné zosplatnenie úveru). Táto skutočnosť následne bez ďalšieho vylučuje legitímnosť očakávania žalobcu, že jeho žalobe musí byť v plnom rozsahu vyhovie. Na tom nič nemení skutočnosť, že v štádiu vydania

platobného rozkazu posúdil okresný súd skutkové vymedzenie žaloby za postačujúce/úplné a to práve a len z pohľadu možnosti rozhodnúť v skrátanom konaní. Tým je súčasne vyvrátená argumentácia - bod 10 tohto odôvodnenia - žalobcu o povinnosti súdu vyzvať žalobcu na odstránenie neúplnosti skutkových tvrdení. Ním predložené skutkové tvrdenia totiž boli úplné z pohľadu všeobecných náležitostí žaloby, t.j. bolo možné o nich konať, čo však v žiadnom prípade automaticky neznamená/neimplikuje dôvodnosť nároku. Žalobca tieto dve diametrálne odlišné inštitúty neprípustne a svojvoľne zamieňa.

18. Nadväzne platí, že podaním odporu je jednoznačne založená spornosť žalobcom uplatneného nároku a tým daná povinnosť súdu svojim rozhodnutím nastolenú spornosť odstrániť a zodpovedať vzniknuté právne otázky (založené pochopiteľne predovšetkým procesnou obranou žalovaného), k čomu v súdnej veci aj došlo. V danej súvislosti je tvrdenie žalobcu, že vyjadrenia prezentované v odpore sú „len“ názorom žalovaného a nie súdu a preto ich nepovažoval za relevantné (z pohľadu možnosti súdu rozhodnúť inak než v platobnom rozkaze) opäť len ilustráciou tendenčnosti, resp. nepochopenia súdneho konania. Následne bolo výlučne vecou procesnej taktiky žalobcu, že sa rozhodol nezúčastniť sa na pojednávaní a súhlasil s rozhodnutím vo svojej neprítomnosti (č.l. 102 spisu), čím sa sám zbavil možnosti reagovať na predbežné posúdenie súdu, resp. na protiargumentáciu žalovaného. Na rozdiel od platobného rozkazu, totiž základom konečného rozhodnutia/rozsudku súdu nie sú „len“ skutočnosti tvrdené/osvedčené žalobcom ale skutkový stav, ktorý vyplynie z dokazovania vykonaného po zrušení platobného rozkazu.

19. Možno preto čiastkovo zhrnúť, že zásadná odvolacia námietka žalobcu o prekvapivom charaktere zamietajúcej časti napadnutého rozsudku je neopodstatnená a nie je daný žiadny zákonný podklad pre dôvodnosť očakávania žalobcu, že ním uplatnenému nároku musí byť napriek jeho kvalifikovanému spochybneniu protistranou vyhovie v (konečnom) rozsudku súdu identickým spôsobom ako tomu bolo v platobnom rozkaze.

20. Pokiaľ následne žalobca až v odvolacom konaní (bod 11 tohto odôvodnenia) prezentuje konkrétne skutkové tvrdenia o zosplatnení úveru, t.j. výpočet/chronológiu, kedy došlo k omeškaniu žalovaného (s viac než tromi splátkami), tieto tvrdenia neboli ani obsahom žaloby, ani neskorších vyjadrení žalobcu (vyjadrenie k odporu na č.l. 85 spisu), preto ide o tzv. novoty v odvolacom konaní (§ 366 CSP), ktoré sú (v tomto štádiu konania) procesne neprípustné, nie je preto možné na ne prihliadnuť. Práve pre absenciu týchto tvrdení sa súd prvej inštanície podrobne (ide o podstatnú časť jeho odôvodnenia) zaoberal (musel zaoberať) vyhodnotením okamihu zosplatnenia/omeškania. Aj tu pritom platí nosná myšlienka (bod 17 veta posledná tohto odôvodnenia) a to, že skutkové tvrdenia predložené žalobcom boli dostačujúce na to, aby súd o nich mohol rozhodovať (nebolo pochybné o aký nárok v žalobe ide), preto nebol povinný postupovať v zmysle § 129 ods. 1 CSP.

21. Vychádzajúc z opísaných úvah a záverov krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku (ktorým bola žaloba čiastočne zamietnutá).

22. Nadväzne, ako vecne správny, potvrdil krajský súd od meritórneho rozhodnutia závislý výrok o trovách prvoinštančného konania. Okresný súd totiž v rámci neho náležite aplikoval zásadu pomerného úspechu v spore.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný ani v časti, preto protistrane - žalovanému patrí voči nemu náhrada trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O konkrétnej výške týchto trov (po ich vyhodnotení v zmysle hľadísk uvedených v § 251 CSP) rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštanície.

24. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených vád. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.